

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра педіатрії №2
Кафедра педіатрії №1 із неонатологією

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної програми
«Педіатрія»

 Тетяна КРЮЧКО

« 31 » 08 2022 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради медичного
факультету №2

 Денис КАПУСТЯНСЬКИЙ

Протокол від 3.08 2022 № 1

СИЛАБУС

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДІАТРІЇ ТА ПЕРИНАТОЛОГІЇ

(назва навчальної дисципліни)

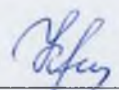
вибіркова навчальна дисципліна

(навчальна дисципліна обов'язкова/ вибіркова)

рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	228 «Педіатрія»
кваліфікація освітня	магістр педіатрії
кваліфікація професійна	лікар
освітньо-професійна програма	«Педіатрія»
форма навчання	денна
курс(и) та семестр(и) вивчення навчальної дисципліни	6 курс, XII семестр

«УХВАЛЕНО»

На міжкафедральному засіданні кафедри
педіатрії №2 та кафедри педіатрії №1 із
неонатологією

Зав. кафедри Тетяна КРЮЧКО

Зав. кафедри Світлана ЦВІРЕНКО

Протокол від 26.08 2022 р. № 1

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Крючко Тетяна Олександрівна, д.мед.н., професор; Цвіренко Світлана Миколаївна, к.мед.н., доцент; Пода Ольга Анатоліївна, к.мед.н., доцент; Гасюк Наталія Іванівна, к.мед.н., доцент; Калюжка Олена Олександрівна; Кузьменко Наталія Валентинівна, асистент.
Профайл викладача (викладачів)	https://pediatric-two.pdmu.edu.ua/ https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/
Контактний телефон	(0532) 60-64-91 Кафедра педіатрії №2 (0532) 68-74-28 Кафедра педіатрії №1 із неонатологією
E-mail:	pediatric2@pdmu.edu.ua pediatric1@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті університету	https://pediatric-two.pdmu.edu.ua/ https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни «Актуальні питання педіатрії та перинатології»

Кількість кредитів / годин – **9/270**, із них:

Лекції (год.) – **0 год.**

Семінарські заняття (год.) – **0 год.**

Практичні заняття (год.) – **90 год.**

Самостійна робота (год.) – **180 год.**

Вид контролю: **ПМК**

Політика навчальної дисципліни

Організація освітнього процесу за міждисциплінарною освітньою компонентою «Актуальні питання педіатрії та перинатології» реалізується на кафедрах педіатрії №2 та педіатрії № 1 із неонатологією Полтавського державного медичного університету відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті» та інших діючих нормативних документів <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>.

Проведення освітнього процесу за дисципліною «Актуальні питання педіатрії та перинатології» в особливих умовах (військовий стан, карантин під час пандемії та ін.) відбувається за допомогою технологій дистанційного навчання, зокрема з використанням платформи ZOOM, Google Meet, Google Classroom та ін. При проходженні навчального процесу під час військового стану у разі надходження сповіщення про повітряну тривогу чи загрозу ракетного удару всі учасники освітнього процесу повинні організовано пройти до споруд цивільного захисту (згідно розробленого алгоритму дій) та перебувати в укриттях до закінчення повітряної тривоги. Освітній процес може бути завершеним в укритті, а після відбою тривоги всі можуть повернутися до навчальних приміщень та продовжити освітній процес.

Політика навчальної дисципліни базується на свідомому та сумлінному виконанні здобувачами вищої освіти своїх обов'язків, дотримання прийнятих у суспільстві загальних правил та норм поведінки. Обов'язковим є систематичне відвідування усіх видів

навчальних занять, які проводяться за розкладом згідно графіку навчального процесу у відповідності з робочими навчальними планами та програмою дисципліни. Здобувачі вищої освіти мають приходити на заняття своєчасно, відповідно до розкладу. Мовою навчального процесу дисципліни «Актуальні питання педіатрії та перинатології» є державна мова.

Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти з дисципліни регулюється «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників ПДМУ» <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoryng-ovsity/informaciyi-materiali-n-process-vimo-ek9k> та передбачає: самостійне виконання індивідуальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. **Порушенням академічної доброчесності вважається:** академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація результатів, списування, шахрайство, обман. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності у вигляді: повторного проходження оцінювання (відпрацювання незадовільних оцінок, пропущених занять, ПМК) та повторного проходження навчального курсу.

Здобувачі вищої освіти, вивчаючи дисципліну «Актуальні питання педіатрії та перинатології», зобов'язані:

- виконувати графік навчального процесу, індивідуального навчального плану і не допускати невиконання без поважних на причин;
- дотримуватися вимог до зовнішнього вигляду (дрес-коду);
- виконувати вимоги з техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;
- підтримувати порядок в навчальних кімнатах, дбайливо та охайно відноситись до майна кафедри;
- дотримуватися морально-етичних принципів під час спілкування з пацієнтами та співробітниками клінічних баз.

Здобувачам вищої освіти, вивчаючи дисципліну «Актуальні питання педіатрії та перинатології», забороняється:

- самовільно залишати аудиторії протягом заняття;
- використовувати додаткові засоби інформації під час занять (мобільний телефон, планшет та ін.) без дозволу викладача;
- займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших студентів та заважати викладачу;
- вживати наркотичні засоби, психотропні речовини, спиртні напої, палити на території кафедри і перебувати в приміщенні кафедри в стані алкогольного, наркотичного сп'яніння;
- вчиняти протиправні та аморальні дії, що можуть створити небезпечні умови для здоров'я та/або життя оточуючих, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику.

Опис навчальної дисципліни

Педіатрія – базисна клінічна дисципліна, яка вивчає анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму, закономірності фізичного та нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп, семіотику уражень органів та систем дитячого організму, клінічне трактування лабораторних та інструментальних методів обстеження та основні принципи лікування, реабілітації та профілактики захворювань в дитячому віці.

Перинатологія – розділ медицини, прицільно спрямований на вивчення періоду життя людини, починаючи з 22 тижня вагітності (маса плода понад 500 г) і включає перші 7 днів після народження.

Вивчення дисципліни «Актуальні питання педіатрії та перинатології» здійснюється впродовж XII семестру на 6 році навчання. Розроблена програма навчальної дисципліни передбачає набуття здобувачем вищої освіти знань та професійних вмінь з найбільш поширеної патології пери- та неонатального періоду, а також періоду раннього дитинства, враховуючи взаємозв'язки акушерської, неонатологічної та педіатричної служб охорони здоров'я, вплив факторів зовнішнього середовища та захворювань вагітної жінки на розвиток патології плоду та дитини.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання педіатрії та перинатології» є питання фізіології й патології пери- та неонатального періодів; сучасні підходи до надання медичної допомоги новонародженим, зокрема дітям з малою та новонароджених, хворих новонароджених з перинатальною патологією; вроджені аномалії розвитку органів і систем дитячого організму, враховуючи їх провокуючі фактори виникнення; найбільш поширені інфекційні й неінфекційні захворювання і дефіцитні стани раннього дитинства; питання вакцинопрофілактики у дітей та принципів раціонального вигодовування й харчування, в тому числі при лікуванні захворювань у дітей; орфанні захворювання у дітей.

Проведення аудиторних занять здійснюється для здобувачів вищої освіти на основних базах кафедр педіатрії №2 та педіатрії № 1 із неонатологією (Центр спеціалізованої педіатричної допомоги та Перинатальний центр КП «Полтавської обласної клінічної лікарні ім. Скліфосовського Полтавської обласної ради», КП «Міський клінічний пологовий будинок Полтавської міської ради», КП «Дитяча міська клінічна лікарня Полтавської міської ради»), проведення поточних форм контролю, підготовка до ПМК здійснюється в комп'ютерному класі кафедри (розташований на базі КП «Полтавська центральна районна клінічна лікарня» Полтавської міської ради), додатково підготовка до проведення ОСКІ проводиться на базі Симуляційного центру ПДМУ.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: «Актуальні питання педіатрії та перинатології» як навчальна дисципліна ґрунтується на попередньо отриманих студентами знаннях під час опанування як дисциплін циклу загальної підготовки, так і циклу професійної підготовки ОПП «Педіатрія», зокрема дисциплін «Пропедевтика педіатрії», «Педіатрія, в тому числі медична генетика», «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами, клінічною імунологією та алергологією», «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами», «Хірургія, в тому числі дитяча хірургія», «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку», «Патофізіологія з особливостями дитячого віку», а також усіма видами практик циклу практичної підготовки освітньої програми та інтегрується з цими дисциплінами.

Постреквізити: Отриманні знання під час вивчення дисципліни «Актуальні питання педіатрії та перинатології» майбутні випускники, які навчались за спеціальністю «Педіатрія» можуть використовувати у професійній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутнього лікаря необхідного рівня теоретичних знань, практичних вмінь та навичок, а також вміння аналізувати й застосовувати одержані знання для здійснення професійної медичної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення й удосконалення знань щодо фізіології й патології перинатального та неонатального періодів; сучасних підходів до надання медичної допомоги новонародженим, зокрема дітям з малою та надзвичайно малою масою тіла;
- засвоєння алгоритмів інтенсивної терапії та виходжування недоношених новонароджених, хворих новонароджених з перинатальною патологією;
- вивчення принципів діагностики та лікування вроджених аномалій розвитку органів і систем дитячого організму, враховуючи їх провокуючі фактори виникнення;
- вивчення різних клінічних варіантів перебігу та ускладнень найбільш поширених інфекційних і неінфекційних захворювань у дітей раннього віку;
- оволодіння знаннями вакцинопрофілактики у дітей та принципами раціонального вигодовування й харчування, в тому числі при лікуванні захворювань у дітей;
- вивчення орфанних захворювань у дітей;
- оволодіння методами діагностики соматичної та інфекційної патології в дитячому віці;
- вивчення принципів лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку згідно сучасних міжнародних рекомендацій;
- вивчення алгоритмів надання екстреної медичної допомоги при основних невідкладних станах в педіатричній практиці;
- засвоєння студентами принципів деонтології в педіатрії, етично-правових засад та психологічних аспектів взаємовідносин у системі «лікар-дитина-батьки», здобуття навичок професійної відповідальності.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Компетентності:

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 228 «Педіатрія» в умовах неповної або обмеженої інформації з урахуванням можливостей інноваційної медицини в мультидисциплінарному контексті соціальної та етичної відповідальності.

Загальні компетентності (ЗК):

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність працювати в команді.
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- Навички опитування та клінічного обстеження дітей різних вікових груп.
- Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних, інструментальних досліджень та оцінки їх результатів з урахуванням вікових нормативних показників.
- Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
- Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
- Здатність до діагностування невідкладних станів в дорослій та дитячій популяції.
- Навички виконання медичних маніпуляцій.
- Здатність до визначення перинатальних факторів ризику, тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та медико-генетичного консультування.

- Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
- Здатність до ведення медичної документації.
- Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
- Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря-педіатра, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти

повинні **знати:**

- визначення, епідеміологію, класифікацію, етіологію та патогенез найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дітей раннього віку;
- клінічні прояви при неускладненому та ускладненому перебігу найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дітей раннього віку;
- критерії встановлення попереднього клінічного діагнозу при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях дітей раннього віку;
- план лабораторного та інструментального обстеження дітей при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях дітей раннього віку;
- диференційну діагностику найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань у дітей раннього віку;
- критерії встановлення заключного клінічного діагнозу при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях у дітей раннього віку;
- лікування найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань у дітей раннього віку;
- протоколи надання невідкладної допомоги при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях у дітей раннього віку;
- профілактику найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань у дітей раннього віку. Організацію протиепідемічних заходів в осередку найбільш поширених інфекційних захворювань у дітей. Календар профілактичних щеплень;
- прогноз при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях у дітей раннього віку;
- основні принципи медичної етики та деонтології при професійному спілкуванні з хворою дитиною та особами, які здійснюють догляд за дитиною раннього віку;

вміти:

- визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань раннього дитячого віку;
- визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку; аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань раннього дитячого віку;
- визначати різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань раннього дитячого віку;
- складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань раннього дитячого віку;
- проводити диференціальну діагностику та ставити попередній клінічний діагноз найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань раннього дитячого віку;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань раннього дитячого віку;
- здійснювати прогноз щодо життя і здоров'я дитини з найбільш поширеними неінфекційними та інфекційними захворюваннями;

- встановлювати діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у клініці дитячих хвороб;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці педіатрії.

Тематичний план лекцій за модулем/модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції (не передбачено згідно з навчальним планом)

Тематичний план семінарських занять за модулем/модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті (не передбачено згідно з навчальним планом)

Тематичний план практичних занять за модулем/модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. «Актуальні питання педіатрії та перинатології»	
	Змістовний Модуль 1. Найбільш поширені захворювання й дефіцитні стани у дітей раннього віку.	
1	<p>Рахіт та рахітоподібні захворювання. Білково-енергетична недостатність у дітей раннього віку: *</p> <ul style="list-style-type: none"> – Визначення понять «рахіт», «білково-енергетичної недостатності». – Основна фізіологічна функція вітаміну D3. Метаболізм в організмі. – Етіопатогенез рахіту та білково-енергетичної недостатності у дітей. – Класифікація рахіту та білково-енергетичної недостатності. – Клінічна картина рахіту та білково-енергетичної недостатності. – Методи лабораторної та інструментальної діагностики, діагностичні – критерії рахіту та білково-енергетичної недостатності у дітей. – Лікування та профілактика рахіту. – Вітамін-Д резистентний рахіт (фосфат-діабет), синдром де Тоні-Дебре-Фанконі. Етіологія, діагностичні критерії. Диференціальна діагностика з «класичним» рахітом. Принципи лікування. 	6
2	<p>Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку *</p> <ul style="list-style-type: none"> – Визначення понять: функціональні гастроінтестинальні розлади, синдром циклічної блювоти, функціональний закреп, функціональна диспепсія. – Причини виникнення функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей. – Класифікація функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей за Римськими критеріями IV. – Патогенез функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей. – Клініка та діагностичні критерії синдрому циклічної блювоти, функціональної диспепсії, функціонального закрепу, функціональної діареї, дитячих кольок. Лікування, профілактика та прогноз функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей раннього віку. 	6

3	<p>Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей*</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Етіологія, патогенез вроджених вад серця.</i> – <i>Класифікація вроджених вад серця.</i> – <i>Гемодинаміка при дефекті МШП та МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції магістральних судин та ВАП).</i> – <i>Діагностика ВВС у дітей.</i> – <i>Тактика лікаря та прогноз ВВС у дітей.</i> – <i>Консервативне лікування ВВС.</i> – <i>Показання до кардіохірургічного лікування ВВС у дітей.</i> – <i>Найбільш типові ускладнення ВВС.</i> – <i>Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту.</i> 	6
4	<p>Дефіцитні, спадкові та набуті анемії у дітей раннього віку*:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>АФО крові у новонароджених та дітей раннього віку.</i> – <i>Класифікація анемій у дітей раннього віку. Клініко-діагностичні критерії постановки діагнозу.</i> – <i>Білково- та залізодефіцитні анемії. Етіологія, патогенез. Основні синдроми та симптоми захворювання. Принципи лікування та профілактики.</i> – <i>Фолієво- та В 12 - дефіцитна анемія у дітей. Причини виникнення. Діагностичні критерії. Принципи лікування й профілактики.</i> – <i>Спадкові анемії (мікросфероцитоз Мінковського-Шоффара, серповидноклітинна анемія, таласемія). Етіологія, патогенез. Діагностичні критерії постановки діагнозу, принципи лікування. Невідкладна допомога при гемолітичному кризі.</i> – <i>Набуті анемії: аутоімунна, внаслідок безпосередньої дії лікарських препаратів, механічного пошкодження (штучні клапани серця), внаслідок отруєння гемолітичною отрутою та бактеріальними токсинами.</i> 	6
5	<p>Синдром кашлю, задишки і ціанозу у дітей раннього віку. Диференціальна діагностика вроджених аномалій бронхолегеневої системи, інфекційних та алергічних захворювань респіраторної системи у дітей раннього віку *</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Гострий кашель у дітей раннього віку. Етіологія та патогенетичні механізми синдрому кашлю у дітей.</i> – <i>Гостре запалення верхніх дихальних шляхів та ЛОР-органів: гострий риніт (риносинусит), гострий фарингіт, гострий тонзиліт, трахеїт, гострий бронхіт. Етіопатогенез, клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування у дітей раннього віку. Показання до антибактеріальної терапії.</i> – <i>Вірусний круп. Етіологія, патогенез, критерії діагностики, принципи лікування. Невідкладна допомога при стенозі гортані.</i> – <i>Бронхіоліт у дітей. Етіологія, патогенез, критерії діагностики, принципи лікування.</i> – <i>Пневмонія у дітей раннього віку. Особливості етіопатогенезу та клінічної картини. Ускладнення пневмонії. Протоколи лікування пневмонії у дітей. Профілактика.</i> – <i>Рецидивуючий/хронічний кашель у дітей раннього віку. Стороннє тіло бронхів, муковісцидоз, дефіцит альфа1-антитрипсину, бронхіальна астма, рецидивуючий бронхіт. Алгоритм обстеження, тактика ведення дитини з хронічним кашлем.</i> – <i>Вроджені аномалії розвитку бронхолегеневої системи у дітей.</i> 	6

	<i>Класифікація. Клініко-діагностичні критерії постановки діагнозу. Принципи консервативного лікування, профілактика ускладнень</i>	
6	<p>Найбільш розповсюджені інфекційні захворювання у дітей раннього віку, що супроводжуються синдромом токсико-ексикозу: *</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Анатомо-фізіологічні особливості водно-електролітного обміну у дітей раннього віку.</i> – <i>Етіологія, патогенез діареї та критерії діагностики гострої кишкової інфекції (ГКІ) «секреторного», «інвазивного», «осмотичного» типів.</i> – <i>Клінічна картина кишкових інфекцій у дітей, ступені ексикозу при ГКІ у дітей.</i> – <i>Перелік обов'язкових та додаткових методів обстеження дитини з ГКІ, інтерпретація отриманих результатів. Диференціальна діагностика.</i> – <i>Принципи регідратаційної терапії. Розчини для оральної регідратації. Інфузійна терапія.</i> – <i>Етіотропне та симптоматичне лікування ГКІ у дітей раннього віку. Профілактика ГКІ.</i> – <i>Інфекційно-токсичний шок. Патогенетичні механізми розвитку. Принципи надання невідкладної допомоги при ІТШ.</i> – <i>Гемолітико-уремічний синдром. Етіологія, патогенез. Діагностичні критерії. Лікувальна тактика. Профілактика.</i> 	6
7	<p>Синдром шкірної висипки у дітей раннього віку: алергодерматози, вірусні екзантеми*</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Атопічний дерматит у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування та профілактики.</i> – <i>Контактні дерматити у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування та профілактики.</i> – <i>Гострі алергодерматози, бульозні дерматити у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Диференціальний діагноз. Лікування та профілактика.</i> – <i>Вірусні екзантеми у дітей раннього віку: вітряна віспа, кір, краснуха, синдром «рука–нога–рот», інфекційна еритема («п'ята» хвороба), дитяча розеола, інфекційний мононуклеоз, однібочна латероторакальна екзантема, синдром Джанотті–Крості. Етіопатогенетичні механізми, диференціальна діагностика. Принципи лікування вірусних екзантем.</i> 	6
8	<p>Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей *</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Поняття протиінфекційного імунітету. Види профілактики: первинна, вторинна, третинна.</i> – <i>Історія імунопрофілактики. Класифікація препаратів для імунопрофілактики. Визначення термінів та понять.</i> – <i>Стратегія розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб. Основи імунної відповіді на вакцини. Організація роботи кабінету профілактичних щеплень в умовах дитячої поліклініки, стаціонару.</i> – <i>Техніка приготування та введення вакцин. Зберігання та транспортування вакцин.</i> – <i>Вакцинконтрольовані інфекції. Календар профілактичних щеплень. Обов'язкові та рекомендовані щеплення в Україні.</i> – <i>Протипоказання до введення вакцин та сироваток, анатоксинів.</i> – <i>Поствакцинальні реакції та ускладнення, терміни, тактика при виявленні.</i> 	6

	– <i>Вакцинація дітей із порушенням графіку щеплень.</i>	
9	<p>Орфанні захворювання у дітей раннього віку*</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Визначення поняття «орфанних» захворювань у дітей.</i> – <i>Державна законодавча база, клінічні протоколи, що регламентують виявлення та ведення дітей з рідкісними захворюваннями в Україні. Закон № 1213-виїв ід 15.04.2014 р.</i> – <i>Спадкові порушення обміну речовин: фенілкетонурія, гомоцистинурія, ізовалеріанова ацидемія, галактоземія, глікогенози, лізосомні хвороби (синдром Гурлера), хвороба Тея-Сакса, Гоше, Німанна-Піка. Основні клінічні ознаки вроджених порушень метаболізму.</i> – <i>Діагностичні можливості скринінгу вроджених захворювань обміну речовин. Принципи лікування та реабілітації.</i> – <i>Первинні імунodefіцити (ПІД). Класифікація, клінічні прояви у дітей раннього віку. Алгоритм діагностики дитини з ймовірним ПІД. Протоколи лікування, профілактика ускладнень</i> 	6
	Змістовний Модуль 2. Актуальні питання перинатології.	
10	<p>Основи перинатальної медицини. Організація перинатальних центрів. Фактори перинатального ризику. Формування патології у новонароджених *</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Спостереження за розвитком плоду, перебігом вагітності. Біофізичний профіль плода. Ведення фізіологічних пологів та методи спостереження під час пологів.</i> – <i>Фактори перинатального ризику і формування перинатальної патології.</i> – <i>Пренатальна діагностика, скринінги I,II та III-ого триместрів вагітності. Основні методи пренатальної діагностики природжених та спадкових захворювань новонароджених.</i> – <i>Групи ризику вагітних по народженню дітей з природженими вадами розвитку.</i> – <i>Вплив екстрагенітальних захворювань у період вагітності на плід.</i> – <i>Вплив акушерської та гінекологічної патології вагітних на плід.</i> – <i>Ведення передчасних пологів. Пренатальна профілактика ВШК, респіраторного дистрес-синдрому у новонароджених.</i> 	6
11	<p>Акушерські ускладнення вагітності та екстрагенітальна патологія вагітних, вплив на розвиток плоду і стан новонародженого. Вплив медикаментів на плід*</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Стан здоров'я матерів та його вплив на перебіг вагітності, пологів та формування перинатальної патології у новонароджених.</i> – <i>Вплив екстрагенітальних захворювань у період вагітності на плід.</i> – <i>Сучасні підходи до вибору препаратів для прийому під час вагітності.</i> – <i>Механізми тератогенної дії медикаментів у різні строки гестації.</i> – <i>Методи антенатальної діагностики можливих побічних ефектів прийому ліків під час вагітності.</i> – <i>Поняття ембріотоксичності, фетотоксичності та тератогенності фармакологічних препаратів.</i> – <i>Можливі наслідки та ускладнення для новонародженого після проведення медикаментозного лікування.</i> – <i>Клінічні прояви тератогенного впливу ліків на плід та новонародженого.</i> 	6
12	Перинатальна гіпоксія та асфіксія новонародженого. Початкова, реанімаційна та післяреанімаційна допомога*	6

	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Поняття про гостру та хронічну внутрішньоутробну гіпоксію плода і асфіксію новонародженого.</i> – <i>Етіологія, патогенез гострої та хронічної гіпоксії плода і новонародженого.</i> – <i>Клінічні прояви асфіксії новонароджених у залежності від ступеня важкості.</i> – <i>Принципи надання початкової реанімаційної допомоги при асфіксії новонародженого.</i> – <i>Алгоритм реанімаційних заходів при народженні дитини в стані асфіксії, чисті навколоплідні води.</i> – <i>Алгоритм реанімаційних заходів при народженні дитини в стані асфіксії, меконіальні навколоплідні води.</i> – <i>Принципи післяреанімаційної допомоги новонародженим.</i> – <i>Наслідки перенесеної асфіксії при народженні: гіпоксично-ішемічна енцефалопатія та поліорганна дисфункція, патогенез, клінічні прояви, лікувальна тактика та подальше спостереження.</i> 	
13	<p>Найбільш поширені неінфекційні хвороби новонароджених. *</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Респіраторний дистрес синдром новонароджених. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Диференціальний діагноз. Лікування та профілактика.</i> – <i>Синдром меконіальної аспірації у новонароджених. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Диференціальний діагноз. Лікування та профілактика.</i> – <i>Основні принципи респіраторної підтримки новонароджених з дихальними розладами.</i> – <i>Гемолітична хвороба новонароджених за системами RH-, ABO. Патогенез, рання діагностика, клініка, лікування.</i> – <i>Показання до замінного переливання крові. Техніка проведення. Спостереження та наслідки перенесеної ГХН.</i> – <i>Геморагічна хвороба новонароджених. Патогенез, рання діагностика, клініка, лікування.</i> 	6
14	<p>Найбільш поширені інфекційні хвороби новонароджених. *</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Внутрішньоутробні інфекції новонародженого (TORCH – інфекції) вірусної та бактеріальної етіології.</i> – <i>Основні клінічні прояви внутрішньоутробних інфекцій.</i> – <i>Основні діагностичні критерії внутрішньоутробних інфекцій та методи диференціальної діагностики.</i> – <i>Особливості лікування різних форм внутрішньоутробних інфекцій у новонароджених дітей.</i> – <i>Методи профілактики внутрішньоутробних інфекцій.</i> – <i>Бактеріальні та кандидозні інфекції в перинатальному періоді. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.</i> – <i>Гнійно-запальні захворювання шкіри та підшкірної основи у новонароджених (везикулопустульоз, епідемічна пухирчатка, ексфоліативний дерматит Ріттера).</i> – <i>Захворювання пупкового канатику, пупкової ранки та пупкових судин: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз різних форм омфаліту (катарального, флегмонозного, некротичного).</i> – <i>Сепсис новонароджених: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Синдром системної запальної відповіді.</i> 	6

15	<p>Вигодовування та збалансоване харчування дітей раннього віку: *</p> <ul style="list-style-type: none"> – Природне вигодовування, його принципи, переваги для дитини й породіллі. Склад грудного молока. Протипоказання до грудного вигодовування. – Замінники грудного молока, класифікація молочних сумішей. Лікувальні молочні суміші, показання до застосування. – Змішане і штучне вигодовування. Техніка і правила догодовування дитини першого року життя. Формули розрахунків енергетичної цінності їжі, кількості білків, жирів, вуглеводів. – Поняття прикорму. Правила і терміни введення прикорму. – Контроль за набором маси тіла в перші три роки життя дитини. Індекс маси тіла, центильний метод оцінки фізичного розвитку дитини раннього віку. 	4
	Підсумковий модульний контроль*	2
	Разом	90

Примітка: * позначити теми, з яких обов'язково повинна бути позитивна оцінка.

Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин
	Модуль 1. «Актуальні питання педіатрії та перинатології»	
	Змістовний Модуль 1. Найбільш поширені захворювання й дефіцитні стани у дітей раннього віку.	
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	58
2	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять із зазначенням основних питань, що повинні бути вивчені:	
2.1	<p>Лихоманка у дітей раннього віку</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Визначення поняття лихоманки у дітей: доношених недоношених новонароджених, немовлят. Патогенез лихоманки, гіпертермічного синдрому.</i> - <i>Найбільш поширені причини лихоманки у дітей перших двох місяців життя, у дітей віком від 2 місяців до 3 років. Алгоритми ведення дитини з лихоманкою (діагностичний пошук).</i> - <i>Нормалізація мікроциркуляції - фізичні методи боротьби з лихоманкою. Антипіретики, вибір дози препарату, шляху введення ліків.</i> - <i>Невідкладна допомога при гіпертермічному синдромі, фебрильних судоммах.</i> 	6
2.2	<p>Диференційна діагностика та невідкладні стани при COVID-19.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Морфологічні та епідеміологічні властивості збудника COVID-19.</i> - <i>Клінічна картина розвитку симптоматики при COVID-19 та різниця з іншими інфекційними захворюваннями респіраторної системи у дітей раннього віку.</i> - <i>Лабораторні та інструментальні відмінності діагностики COVID-19 та інших респіраторних інфекціях.</i> - <i>Диференційна діагностика різних форм COVID-19 з інфекційними та неінфекційними респіраторними захворюваннями.</i> 	6

	<ul style="list-style-type: none"> - Невідкладна допомога на догоспітальному рівні при COVID-19. - Ускладнення COVID-19: синдром Кавасаки та мультисистемний запальний синдром у дітей. - Профілактика COVID-19 у дітей, надання правильних рекомендацій стосовно запобігання та можливих ускладнень, що трапляються при COVID-19. 	
2.3	<p>Диференційна діагностика гострих алергічних станів у дітей.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Гостра кропив'янка у дітей: етіологічні фактори, критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. - Набряк Квінке в педіатричній практиці: етіологічні фактори, критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. - Анафілактичний шок у дітей: етіопатогенез, критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. - Багатоформна ексудативна еритема в дитячому віці, принципи діагностики та ведення пацієнтів. - Інсектна алергія у дітей: етіопатогенез, критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. - Синдром Лаєлла, синдром Стівенса-Джонсона в педіатричній практиці: етіопатогенез, критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. 	6
2.4	<p>Вроджені ензимопатії у дітей раннього віку</p> <ul style="list-style-type: none"> - Класифікація захворювань, що протікають із синдромом мальабсорбції у дітей. - Основні механізми виникнення діареї та їх клінічні наслідки - Лактазна недостатність у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, профілактика, прогноз. - Дисахаридазна недостатність у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, профілактика, прогноз. - Целіакія у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, профілактика, прогноз. - Муковісцидоз у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, профілактика, прогноз. 	6
2.5	<p>Міопатичний синдром у дітей (синдром дифузної м'язової гіпотонії в дітей).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поняття міопатичного синдрому. Етіологічні чинники (інфекційні, спадкові, метаболічні, ендокринні, аутоімунні, токсичні, на фоні системної патології сполучної тканини) та патогенетичні механізми. - Синдром Гієна—Барре, спінальна м'язова атрофія, м'язові дистрофії, хвороба Помпе, паралітичний поліомієліт, вроджена м'язова дистрофія. Клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування і профілактики. 	6
2.6	<p>Хронічні розлади харчування у дітей раннього віку (паратрофії)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Причини виникнення паратрофії у дітей раннього віку. - Критерії діагностики, клінічні синдроми, що супроводжують паратрофію. Ступені паратрофії. - Диференціальний діагноз. Принципи дієтотерапії, медикаментозне лікування, профілактика ускладнень. 	6
2.7	<p>Диспластичний синдром (синдром дисплазії сполучної тканини) у дітей раннього віку.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Патогенез дисплазії сполучної тканини, варіанти клінічних проявів з боку органів і систем. 	6

	<ul style="list-style-type: none"> - Синдром гіпермобільності суглобів у дітей. Дисплазія кульшового суглобу, вивих голівки стегна. Причини виникнення у дітей. Клініко-діагностичні критерії. Лікувальна тактика. Профілактика. - Синдроми Марфана, Елерса – Данло, Холта – Омара; незавершений остеогенез; еластична псевдоксантома. Аномалії сполучної тканини з локомоторними й вісцеральними проявами. - Лікування та реабілітація. 	
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	20
	Змістовний Модуль 2. Актуальні питання перинатології	
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	40
2	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять із зазначенням основних питань, що повинні бути вивчені	
2.1	<p>Затримка внутрішньоутробного розвитку плода: особливості адаптації дітей із ЗВУР та принципи виходжування</p> <ul style="list-style-type: none"> - Визначення поняття затримка внутрішньоутробного розвитку. Сучасна класифікація ЗВУР (клінічна і по МКБ X перегляду). - Причини та патогенетичні аспекти виникнення ЗВУР. - Клінічні прояви різних варіантів ЗВУР. - Поняття морфо-функціональної зрілості плода. - Особливості клініко-функціональної адаптації новонароджених зі ЗВУР. - Принципи виходжування новонароджених із ЗВУР. - Спостереження та догляд за новонародженим зі ЗВУР на педіатричній дільниці. 	6
2.2	<p>Особливості фармакотерапії новонароджених</p> <ul style="list-style-type: none"> - Доказова медицина та клінічні настанови при призначенні медикаментозної терапії у новонароджених. - Сучасні принципи антибактеріальної, протикандидозної та противірусної терапії у новонароджених. - Особливості фармакодинаміки та фармакокінетики у новонароджених з перинатальною патологією і у передчасно народжених дітей. - Особливості взаємодії лікарських препаратів та побічних ефектів дії лікарських засобів у новонароджених. - Характеристика основних груп медикаментозних препаратів, які застосовуються в неонатології. Проблема поліпрагмації в неонатології. - Розрахунок інфузійної терапії. Трансфузійна терапія в неонатології. 	6
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	8
	Разом	180

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю

1. Природне вигодовування, його принципи, переваги для дитини й породіллі. Склад грудного молока. Протипоказання до грудного вигодовування.
2. Замінники грудного молока, класифікація молочних сумішей. Лікувальні молочні суміші, показання до застосування. Змішане і штучне вигодовування. Техніка і правила догодовування дитини першого року життя. Формули розрахунків енергетичної цінності їжі, кількості білків, жирів, вуглеводів.

3. Поняття прикорму. Правила і терміни введення прикорму. Контроль за набором маси тіла в перші три роки життя дитини. Індекс маси тіла, центильний метод оцінки фізичного розвитку дитини раннього віку.
4. Визначення понять «рахіт», «білково-енергетичної недостатності». Основна фізіологічна функція вітаміну D3. Метаболізм в організмі. Етіопатогенез рахіту та білково-енергетичної недостатності у дітей. Класифікація рахіту та білково-енергетичної недостатності. Клінічна картина рахіту та білково-енергетичної недостатності. Методи лабораторної та інструментальної діагностики, діагностичні критерії рахіту та білково-енергетичної недостатності у дітей. Лікування та профілактика рахіту.
5. Вітамін-Д резистентний рахіт (фосфат-діабет), синдром де Тоні-Дебре-Фанконі. Етіологія, діагностичні критерії. Диференціальна діагностика з «класичним» рахітом. Принципи лікування.
6. Визначення понять: функціональні гастроінтестинальні розлади, синдром циклічної блювоти, функціональний закреп, функціональна диспепсія. Причини виникнення функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей.
7. Класифікація функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей за Римськими критеріями IV. Патогенез функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей. Клініка та діагностичні критерії синдрому циклічної блювоти, функціональної диспепсії, функціонального закрепу, функціональної діареї, дитячих кольок. Лікування, профілактика та прогноз функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей раннього віку.
8. Етіологія, патогенез вроджених вад серця. Класифікація вроджених вад серця. Гемодинаміка при дефекті МШП та МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції магістральних судин та ВАП).
9. Діагностика ВВС у дітей. Тактика лікаря та прогноз ВВС у дітей. Консервативне лікування ВВС. Показання до кардіохірургічного лікування ВВС у дітей. Найбільш типові ускладнення ВВС. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту.
10. АФО крові у новонароджених та дітей раннього віку. Класифікація анемії у дітей раннього віку. Клініко-діагностичні критерії постановки діагнозу. Білково- та залізодефіцитні анемії. Етіологія, патогенез. Основні синдроми та симптоми захворювання. Принципи лікування та профілактики. Фолієво- та В 12 - дефіцитна анемія у дітей. Причини виникнення. Діагностичні критерії. Принципи лікування й профілактики.
11. Спадкові анемії (мікросфероцитоз Мінковського-Шоффара, серповидноклітинна анемія, таласемія). Етіологія, патогенез. Діагностичні критерії постановки діагнозу, принципи лікування. Невідкладна допомога при гемолітичному кризі. Набуті анемії: аутоімунна, внаслідок безпосередньої дії лікарських препаратів, механічного пошкодження (штучні клапани серця), внаслідок отруєння гемолітичною отрутою та бактеріальними токсинами.
12. Диференціальна діагностика вроджених аномалій бронхолегеневої системи, інфекційних та алергічних захворювань респіраторної системи у дітей раннього віку. *
13. Гострий кашель у дітей раннього віку. Етіологія та патогенетичні механізми синдрому кашлю у дітей. Гостре запалення верхніх дихальних шляхів та ЛОР-органів: гострий риніт (риносинусит), гострий фарингіт, гострий тонзиліт, трахеїт, гострий бронхіт. Етіопатогенез, клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування у дітей раннього віку. Показання до антибактеріальної терапії.
14. Вірусний круп. Етіологія, патогенез, критерії діагностики, принципи лікування. Невідкладна допомога при стенозі гортані.
15. Бронхіоліт у дітей. Етіологія, патогенез, критерії діагностики, принципи лікування. Пневмонія у дітей раннього віку. Особливості етіопатогенезу та клінічної картини. Ускладнення пневмонії. Протоколи лікування пневмонії у дітей. Профілактика.

16. Рецидивуючий/хронічний кашель у дітей раннього віку. Сторонне тіло бронхів, муковісцидоз, дефіцит альфа1-антитрипсину, бронхіальна астма, рецидивуючий бронхіт. Алгоритм обстеження, тактика ведення дитини з хронічним кашлем.
17. Вроджені аномалії розвитку бронхолегеневої системи у дітей. Класифікація. Клініко-діагностичні критерії постановки діагнозу. Принципи консервативного лікування, профілактика ускладнень.
18. Анатомо-фізіологічні особливості водно-електролітного обміну у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез діареї та критерії діагностики гострої кишковій інфекції (ГКІ) «секреторного», «інвазивного», «осмотичного» типів. Клінічна картина кишкових інфекцій у дітей, ступені ексикозу при ГКІ у дітей. Перелік обов'язкових та додаткових методів обстеження дитини з ГКІ, інтерпретація отриманих результатів. Диференціальна діагностика. Принципи регідратаційної терапії. Розчини для оральної регідратації. Інфузійна терапія.
19. Етіотропне та симптоматичне лікування ГКІ у дітей раннього віку. Профілактика ГКІ. Інфекційно-токсичний шок. Патогенетичні механізми розвитку. Принципи надання невідкладної допомоги при ІТШ. Гемолітико-уремічний синдром. Етіологія, патогенез. Діагностичні критерії. Лікувальна тактика. Профілактика.
20. Атопічний дерматит у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування та профілактики. Контактні дерматити у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Принципи лікування та профілактики.
21. Гострі алергодерматози, бульозні дерматити у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Диференціальний діагноз. Лікування та профілактика.
22. Вірусні екзантеми у дітей раннього віку: вітряна віспа, кір, краснуха, синдром «рука–нога–рот», інфекційна еритема («п'ята» хвороба), дитяча розеола, інфекційний мононуклеоз, одnobічна латероторакальна екзантема, синдром Джанотті–Крості. Етіопатогенетичні механізми, диференціальна діагностика. Принципи лікування вірусних екзантем.
23. Вакцинконтрольовані інфекції. Календар профілактичних щеплень. Обов'язкові та рекомендовані щеплення в Україні. Протипоказання до введення вакцин та сироваток, анатоксинів. Поствакцинальні реакції та ускладнення, терміни, тактика при виявленні. Вакцинація дітей із порушенням графіку щеплень.
24. Спадкові порушення обміну речовин: фенілкетонурія, гомоцистинурія, ізовалеріанова ацидемія, галактоземія, глікогенози, лізосомні хвороби (синдром Гурлера), хвороба Тея-Сакса, Гоше, Німанна-Піка. Основні клінічні ознаки вроджених порушень метаболізму. Діагностичні можливості скринінгу вроджених захворювань обміну речовин. Принципи лікування та реабілітації.
25. Первинні імунodefіцити (ПІД). Класифікація, клінічні прояви у дітей раннього віку. Алгоритм діагностики дитини з ймовірним ПІД. Протоколи лікування, профілактика ускладнень.
26. Основи перинатальної медицини. Організація перинатальних центрів. Фактори перинатального ризику. Формування патології у новонароджених.
27. Акушерські ускладнення вагітності та екстрагенітальна патологія вагітних, вплив на розвиток плоду і стан новонародженого. Вплив медикаментів на плід.
28. Перинатальна гіпоксія та асфіксія новонародженого. Початкова, реанімаційна та післяреанімаційна допомога.
29. Наслідки перенесеної асфіксії при народженні: гіпоксично-ішемічна енцефалопатія та поліорганна дисфункція, патогенез, клінічні прояви, лікувальна тактика та подальше спостереження.

30. Респіраторний дистрес синдром новонароджених. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Диференціальний діагноз. Основні принципи респіраторної підтримки новонароджених з дихальними розладами. Лікування та профілактика.
31. Синдром меконіальної аспірації у новонароджених. Етіологія, патогенез. Клініко-діагностичні критерії. Диференціальний діагноз. Лікування та профілактика.
32. Гемолітична хвороба новонароджених за системами RH-, АВО. Патогенез, рання діагностика, клініка, лікування. Показання до замінного переливання крові. Техніка проведення. Спостереження та наслідки перенесеної ГХН.
33. Геморагічна хвороба новонароджених. Патогенез, рання діагностика, клініка, лікування.
34. Внутрішньоутробні інфекції новонародженого (TORCH – інфекції) вірусної та бактеріальної етіології. Основні клінічні прояви внутрішньоутробних інфекцій. Основні діагностичні критерії внутрішньоутробних інфекцій та методи диференціальної діагностики. Лікування та профілактика.
35. Бактеріальні та кандидозні інфекції в перинатальному періоді. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.
36. Гнійно-запальні захворювання шкіри та підшкірної основи у новонароджених (везикулопустульоз, епідемічна пухирчатка, ексфоліативний дерматит Ріттера).
37. Захворювання пупкового канатику, пупкової ранки та пупкових судин: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз різних форм омфаліту (катарального, флегмонозного, некротичного).
38. Сепсис новонароджених: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Синдром системної запальної відповіді.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

I. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

1. Загальноклінічний аналіз крові
2. Загальноклінічний аналіз сечі
3. Аналіз сечі за Зимницьким
4. Аналіз сечі за Нечипоренком
5. Аналіз сечі на діастазу
6. Копрограма
7. Білок крові та його фракції
8. Гострофазні показники крові, ревмопроби
9. Глюкоза крові
10. Електроліти крові
11. Ліпідний профіль крові
12. Лужна фосфатаза крові
13. Трансамінази крові
14. Креатинін, сечовина крові
15. Загальний білірубін крові та його фракції, аналізувати криву Полачека
16. Коагулограма
17. Загальний імунологічний профіль крові
18. Серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях
19. Серологічні реакції при інфекційних захворюваннях
20. Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
21. Пілокарпіновий тест
22. Променеве дослідження ЦНС
23. Променеве дослідження органів грудної порожнини
24. Променеве дослідження черевної порожнини

25. Променеве дослідження сечової системи
 26. Променеве дослідження кісток та суглобів
 27. Електрокардіографія
 28. Ендоскопічне дослідження бронхів
 29. Ендоскопічне дослідження травного тракту
 30. Ехокардіографія
 31. Аналіз добового Холтер-моніторингу
 32. Інтрагастральна рН-метрія
 33. Добовий рН-моніторинг стравоходу
 34. Розрахунок ферротерапії для дітей різного віку.
- II. Медичні маніпуляції
1. Проводити реєстрацію ЕКГ
 2. Проводити ін'єкції лікарських речовин
 3. Вимірювати артеріальний тиск
 4. Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким зондом
 5. Алгоритм проведення бронхоскопії
 6. Алгоритм проведення фіброгастроуденоскопії
 7. Виконувати штучне дихання, непрямий масаж серця
 8. Визначати групи крові, резус-належність
 9. Оцінка стану адаптації дитини при народженні, визначення алгоритму дій лікаря
 10. Первинний лікарський огляд новонародженої дитини
 11. Догляд за пупковим залишком та пупковою ранкою
 12. Оцінка гестаційного віку, морфо-функціональної зрілості
 13. Оцінка фізичного розвитку новонародженого
 14. Катетеризація пупкової вени
 15. Санація верхніх дихальних шляхів
 16. Санація трахеї
 17. Закритий масаж серця
 18. Інтубація трахеї
 19. Проведення ШВЛ за допомогою мішка і маски
 20. Проведення ШВЛ у новонароджених з ендотрахеальною інтубацією
 21. Операція замінного переливання крові
 22. Пульсоксиметрія у новонароджених
 23. Проведення фототерапії
- III. Надання допомоги при невідкладних станах
1. Астматичний статус
 2. Анафілактичний шок
 3. Гостра дихальна недостатність
 4. Гостра серцева недостатність
 5. Напад пароксизмальної тахікардії
 6. Морган'ї-Адамс-Стокс-синдром
 7. Гіпертензивний криз
 8. Колапс
 9. Гостра печінкова недостатність при вірусних гепатитах
 10. Невідкладна терапія при геморагічному синдромі у дітей.
 11. Шлунково-кишкова кровотеча
 12. Судомний синдром
 13. Ниркова колька
 14. Дифтерійний круп
 15. Апноє при коклюші
 16. Інфекційно-токсичний шок при менінгококовій інфекції
 17. Набряк головного мозку при менінгітах та енцефалітах

18. Токсико-ексикоз при гострих кишкових інфекціях

Форма підсумкового контролю успішності навчання – підсумковий модульний контроль (ПМК).

Система поточного та підсумкового оцінювання

Система поточного оцінювання включає оцінку теоретичної, практичної підготовки та самостійної роботи здобувачів освіти, як підготовку до аудиторних занять. Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля, студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання.

При цьому враховуються усі види робіт, передбачені по вивченні даної теми. Здобувач вищої освіти повинен отримати оцінку з кожної теми. Конвертація поточної оцінки, виставленої за традиційною 4-бальною шкалою, в багатобальну на кожному занятті не проводиться.

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до ПМК з дисципліни, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою практичні заняття, виконав усі види робіт, передбачені навчальною дисципліною та при її вивченні впродовж семестру набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали). За виконану здобувачем вищої освіти індивідуальну роботу додатково нараховується 10 балів до поточного контролю. Критерії оцінювання ПМК доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни та визначаються у положенні про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ПДМУ. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти можна знайти за посиланням <https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-links/NMQ6RVrpAGYUkpw1JoSJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf>.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому практичному занятті. Форма проведення підсумкового модульного контролю (ПМК) є стандартизованою і включає контроль теоретичної та практичної підготовки у вигляді відповіді на теоретичні запитання та перевірки практичних навичок. До проведення ПМК на кафедрі розроблено 15 варіантів тестових білетів. Білет до ПМК має таку структуру: дві задачі - по 30 балів, та практична навичка, за яку студент отримує 20 балів. Результат підсумкового модульного контролю оцінюється в балах. Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю складає 80 балів. Мінімальна кількість балів підсумкового модульного контролю, з якою контроль вважається складеним, 50 балів. Оцінка за модуль виставляється в балах і дорівнює сумі балів, отриманих за поточну навчальну діяльність та ПМК. Мінімальна кількість балів за модуль, яка вважається позитивною – 122 бали. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів.

Кожен здобувач вищої освіти має змогу підготуватися до ПМК, для цього розроблена база тестів, перелік теоретичних питань та практичних навичок, з якими можна ознайомитися на сайті кафедри.

Перед проведенням ПМК, завідувач навчальної частини кафедри отримує в деканаті під свій особистий підпис «Відомість успішності студентів з дисципліни». Викладач, який проводить підсумковий модульний контроль, призначається завідувачем кафедри і затверджується у відповідному графіку. Результат складання студентом ПМК фіксується у «Відомості успішності студентів з дисципліни» та скріплюється підписами екзаменатора та завідувача кафедрою. Результат складання ПМК також вноситься в залікову книжку студента. «Відомості успішності студентів з дисципліни» мають бути передані до деканату того самого дня, коли проводився підсумковий модульний контроль. Інформація про студентів, яким не зарахований підсумковий модульний контроль, з точним зазначенням причини не зарахування також вноситься до «Відомості успішності студентів з дисципліни». Причини не зарахування можуть бути такі: а) студент має

невідпрацьовані пропуски занять і (або) лекцій. Позначка «н/в» у колонці «бали за ПМК»; б) студент відвідав усі заняття (практичні, лекційні), але не набрав мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допускається до підсумкового модульного контролю.

Позначка «н/д» у колонці «бали за ПМК»; в) студент не з'явився на підсумковий модульний контроль. Позначка «н/з» у колонці «бали за ПМК». Здобувач вищої освіти, який за результатами складання ПМК отримав результат менший за 50 балів, зобов'язаний перескласти ПМК згідно з графіком не більше 2-х разів.

Дозвіл на перескладання ПМК видається деканом у вигляді «Заліково-екзаменаційного листка», який здобувач отримує в деканаті під особистий підпис за пред'явленням індивідуального навчального плану та інформації з кафедри про ліквідацію заборгованості (відсутність «нб», середній бал успішності 3,0 і більше) або загальної відомості.

Методи навчання

- вербальні (пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (мультимедійна презентація, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (алгоритми виконання практичних навичок, курація хворих);
- метод моделювання конкретних ситуацій;
- тематичні дискусії;
- імітаційні завдання;
- рольові ігри;
- аналіз конкретних ситуацій;
- кейс-метод;
- презентації;
- дослідницькі методи.

Форми та методи оцінювання

- Вхідний контроль проводиться на першому практичному занятті для оцінювання початкового рівня знань здобувачів у вигляді письмового вирішення тестових завдань.
- Поточний контроль відображає оцінку якості засвоєння матеріалу окремих тем та змістовних модулів, здійснюється під час проведення практичних занять у вигляді усного опитування, письмового вирішення ситуаційних завдань з обґрунтуванням, програмного комп'ютерного тестування, практичної перевірки, самоконтролю.
- Підсумковий контроль відображає загальну оцінку якості знань та практичних навичок здобувачів вищої освіти, здійснюється на останньому практичному занятті з дисципліни у вигляді вирішення двох ситуаційних задач та оцінки виконання практичних навичок, які зазначені у білеті до ПМК.

Дані види контролю охоплюють:

- усний контроль
- письмовий контроль
- тестовий контроль
- практична перевірка
- самоконтроль
- самооцінка

Методичне забезпечення

1. Тематичні плани практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти
2. Питання до проведення підсумкового модульного контролю

3. Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю
4. Мультимедійні презентації навчального матеріалу
5. Збірник алгоритмів виконання практичних навичок
6. Список рекомендованої літератури
7. Збірники тестових завдань та ситуаційних задач
8. Примірники результатів загально-клінічних та додаткових лабораторних методів дослідження.
9. Примірники електрокардіограм, рентгенограм, спірограм, рН-моніторингу, результатів інших інструментальних методів дослідження
10. Демонстраційні навчальні відеоролики
11. Навчальні посібники, монографії кафедри

Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ):

1. Фізикальні та інструментальні методи дослідження в дитячій кардіології. Навчально-методичний посібник. Крючко Т.О., Таняньська С.М., Коленко І.О., Кузьменко Н.В., Педченко Т.О. - Київ: ВСВ «Медицина», 2022, - 156 с.
2. Practical skills in pediatrics: common pediatric emergencies: e-handbook for the 6th year students of higher medical education institutions. Т.О. Kryuchko, Т. V. Kushnereva, О.У. Tkachenko, О.А. Poda, М.О. Melnyk. Електронний посібник. 2021
3. Інфекційні хвороби у дітей. Національний підручник для лікарів-інтернів, слухачів післядипломної медичної освіти дитячих інфекціоністів, педіатрів, а також студентів медичних закладів вищої освіти – університетів, інститутів та академій факультетів закладів вищої медичної освіти, за ред. Л.І.Чернишової, А.П.Волоха, А.В.Бондаренко та ін.; – 3-є видання переробл. та допов. - Київ: ВСВ «Медицина», 2021. – 1072с.
4. Педіатрія. Національний підручник для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої медичної освіти, за редакцією проф. Крючко Т.О.; Абатурова О.Є. – 3-є видання переробл. та допов. Київ: ВСВ «Медицина», 2021. – 224с.
5. Неонатологія: підручник: у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Аряєв та ін.] за ред. Т. К. Знаменської. Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020. – 1232 с.
6. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. видання : у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – XIV, 378 с.

Допоміжна

1. Алгоритми виконання маніпуляцій в неонатології. Навчальний посібник. Похилько В.І., Цвіренко С.М., Чернявська Ю.І. – ТОВ Видавництво «Миргород», 2019. – 107с.
2. Сучасні підходи до вакцинопрофілактики інфекційних захворювань у дітей та дорослих: друге доповнене видання навчально-методичного посібника /Т. О.Крючко, Т. І.Коваль, О. Г.Марченко, О. Я.Ткаченко. – Львів: «Магнолія 2006», 2023 – 160 с.
3. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях. : навчальний посібник. - Тернопіль: ТДМУ:Укрмедкнига, 2019. - 307 с.
4. Сучасні підходи до вакцинопрофілактики інфекційних захворювань дітей та дорослих друкований. Навчальний посібник для студентів 4, 6 курсів медичних факультетів, а також лікарів-інтернів, педіатрів, сімейних лікарів./- Крючко Т.О., Дубинська Г.М., Коваль Т.І., Ткаченко О.Я -Львів: Магнолія 2006», 2020.-108 с.
5. Інфекційні хвороби у дітей:підручник/Л.І. Чернишова та ін.; за редакцієюЛ.І. Чернишової. – К.: ВСВ «Медицина», 2016. – 1016 с.+6 с.кольор.вкл.
6. Нефрологія дитячого віку : навчальний посібник / Т. В. Стоєва [та ін.] ; за ред. Т. В. Стоєва. - Одеса : Політехперіодика, 2018. - 181 с. : табл., іл, фот.цв.
7. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : національний підручник для лікарів-слухачів післядипломної освіти, лікарів-інтернів і студентів вищих

медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І. С. Зозуля [та ін.]; за ред. І.С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 958 с. : іл, табл.

8. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів, лікарів-інтернів / Ю.В. Марушко та ін. - Київ : Медицина, 2020. - 400 с. : табл., іл.

9. Педіатрія : навч. посіб. [для студ. мед. ф-тів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації]: у 2 т. / М.Л. Аряєв, Н.В. Котова, Н.Ю. Горностаєва, Ю.В. Десятська, Л.Є.Капліна та ін.; за ред. М.Л. Аряєва, Н.В. Котової; Одес. нац. мед. ун-т. - Одеса : ОНМедУ, 2014 - Т. 1 : Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. - 2014. - 154 с. : табл., іл.

10. Пропедевтична педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / В. Г. Майданник [та ін.]. - 2-ге вид., випр. та допов. - Вінниця : Нова кн., 2018. - 871 с. : табл., іл.

11. Клінічне обстеження дитини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Катілов [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 518 с. : табл., іл.

12. Еталони практичних навичок в неонатології / навчально-методичний посібник. Шунько Є.Є., Пясецька Н.М., Кончаковська Т.В.- К.: 2018. – 256 с.

Інформаційні ресурси

https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/

<http://www.booksmed.com/pediatrica>

<http://pediatrica.info>

<http://health-ua.com/parts/pediatrics>

<http://www.mif-ua.com/archive/zhurnal-zdorove-rebenka/numbers>

<http://medkniga.ucoz.net/publ/pediatrica/40>

<http://youalib.com/медицина/педіатрія>

Інтернет-ресурси по міжнародним протоколам:

www.nice.org.uk

www.medscape.com

www.bmj.com

Медична література в електронних бібліотеках

PubMed Embase

Scirus

Google Scholar

Відкриті електронні бібліотеки з медицини (повнотекстові версії статей)

PubMed Central BioMed

Central

Directory of open access journals - Health Sciences Public

Library of Science - Medicine FreeMedicalJournals.com

Розробник (розробники)

Тетяна КРЮЧКО, завідувач кафедри педіатрії №2, д.мед.н., професор

Світлана ЦВІРЕНКО, завідувач кафедри педіатрії №1 із неонатологією, к.мед.н., доцент

Ольга ПОДА, доцент кафедри педіатрії №2, к.мед.н., доцент

Наталія ГАСЮК, доцент кафедри педіатрії №1 із неонатологією, к.мед.н., доцент

Олена КАЛЮЖКА, доцент кафедри педіатрії №1 із неонатологією, к.мед.н., доцент

Наталія КУЗЬМЕНКО, асистент кафедри педіатрії №2